

Motion till riksdagen 2016/17:3123

av **Lars Hjälmered m.fl. (M, C, L, KD)**

Alliansens näringslivsmotion

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om mer konkurrenskraftiga skatter på delägarskap för nyckelpersoner i växande företag och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utveckla en garanti så att företag bara behöver lämna en uppgift en gång till myndigheterna, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att sänka kravet på aktiekapital från 50 000 till 25 000 kronor och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att reformera och effektivisera det statliga riskkapitalet så att det i högre grad kompletterar privat riskkapital, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma till riksdagen med förslag på hur man ämnar arbeta för att öka mångfalden inom välfärdssektorn och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att fortsätta det viktiga arbetet med den nationella mineralstrategin och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att krav vid offentlig upphandling ska genomsyras av enkla, tydliga och likvärdiga villkor oavsett företagens storlek och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av initiativ för att fortsätta att synliggöra och stärka möjligheterna för kvinnors företagande och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ställa krav på att alla myndigheter sätter en tydlig tidsgräns för handläggningstider, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att statliga bolag ska vara ett föredöme för hållbart företagande och fortsätta det goda hållbarhetsarbetet och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att driva en målmedveten styrelserekrytering och tillkännager detta för regeringen.

12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av tydliga principer för de statliga bolagen och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över ett förtydligande i lagstiftningen avseende streaming och tillkännager detta för regeringen.

Fler företag för ett starkare Sverige

Jobb skapas av företag som växer och anställer. Fler jobb i växande företag betyder ökade skatteintäkter, vilket i sin tur finansierar vår gemensamma välfärd. För att möta framtidens utmaningar behövs en ambitiös politik för företagande, entreprenörskap och innovationer. Ökad öppenhet och handel skapar arbete och möjligheter såväl som ökat tryck och konkurrens från vår omvärld. Vi vill driva en aktiv företagspolitik som gör det enklare för företag att växa och anställa.

Under alliansregeringen togs flera viktiga steg för att göra Sverige till ett bättre land för företag och företagsamma personer. Bland annat blev det både billigare och enklare att driva företag. Reformerna har också gett resultat. Under alliansregeringens åtta år såg vi en fördubbling av andelen svenska entreprenörer. Dock bröts den positiva utvecklingen under 2014 på grund av den rödgröna regeringens politik. De negativa besked och beslut regeringen kommit med som inneburit kraftigt höjda skatter på jobb och företagande samtidigt som det lönar sig mindre att arbeta slår direkt mot vår gemensamma välfärd. Det är nu angeläget att utvecklingen vänds igen så att fler väljer entreprenörskap.

Alliansens reformer har också bidragit till att Sverige rankas högt i internationella jämförelser när det gäller företagsklimat. Den senaste tidens undersökningar visar dock på att Sverige tappar mark. Bland annat är skatterna på företagande högre än i många andra jämförbara länder. Många företag upplever att regelverken fortsatt är krångliga och att mycket tid går åt till administration. Det är tid som skulle kunna investeras i företagsutveckling och jobbskapande. För att se fler jobb och växande företag i Sverige behövs en bred jobb- och företagaragenda. Det handlar om satsningar på att utveckla skolan och investera i forskning. Det handlar om tillgång till bra transporter av både människor och gods. Sverige behöver rimliga skattevillkor som uppmuntrar till flit och entreprenörskap. Vi behöver mer, inte mindre, handel och frihandel. Sverige har en regering som leder in vårt land på fel väg och som fortsätter svika sina löften. Regeringen har fattat en serie av beslut som försämrat villkoren för företag och jobb. Bland annat äventyrar man flygtransporter till jobbskaparna runt om i landet, avser införa en kilometerskatt som slår hårt mot företagande, försämrar RUT och ROT, är splittrade i handelspolitiken och försvårar för entreprenörer inom välfärdssektorn för att nämna några.

Man har därtill tappat greppet om de viktiga offentliga finanserna. Utgifterna för olika bidrags- och transfereringssystem väntas öka med närmare 77 miljarder kronor till 2020. Samtidigt saknas det tillräckliga åtgärder från regeringen för att få kontroll över kostnadsutvecklingen. Osäkerheten slår hårt mot såväl välfärden som företagens tillvaro.

Reformer för fler företag och fler i arbete

Vad Sverige behöver är fler jobb- och företagsreformer. Det behövs reformer som adresserar relevanta utmaningar. Och inriktningen ska vara att underlätta för fler företag att växa. För att nå dit är det rimligt att riksdagen beslutar om ett jobb- och företagspaket riktat till de små och växande företagen.

- Mer konkurrenskraftiga skatter på delägarskap för nyckelpersoner i växande företag. Många företagare arbetar långa dagar med en låg lön, inte minst i början av sitt entreprenörskap. Ett nystartat företag har sällan möjlighet att erbjuda marknadsmässiga löner till nyckelpersoner. För att underlätta mindre företags rekrytering av kompetenta personer vill vi att det blir enklare och billigare att erbjuda anställda delägarskap och incitamentsprogram. Det handlar om såväl företagets kostnader som skattevillkoren för enskilda personer. Reglerna bör bli enklare och mer konkurrenskraftiga, samtidigt som grundläggande skatterättsliga principer beaktas. Syftet är att företag ska kunna attrahera och behålla nyckelpersoner.
- Införa en garanti att företag bara behöver lämna en uppgift en gång till myndigheterna. Regelkrångel, inte minst inom skatteområdet, är något som orsakar extra arbete för företagare och som hindrar tillväxt. ”En dörr in” är en plattform där företagare bara lämnar in uppgifter en gång på en plats, och att uppgifterna därefter slussas till aktuell myndighet. ”En dörr in” skulle påtagligt minska tiden som företag behöver lägga på administration och öka tiden de kan lägga på sin kärnverksamhet: att skapa värde och jobb. Detta bör vidareutvecklas.
- Sänka kravet på aktiekapital från 50 000 till 25 000 kronor. För att underlätta för att fler ska starta företag vill vi sänka kravet på aktiekapital från 50 000 kronor till 25 000 kronor. Det handlar om att fler människor ska ges möjlighet att förverkliga sina idéer och skapa jobb både åt sig själva och åt andra. Kravet på aktiekapital sänktes av alliansen från 100 000 kronor till 50 000 kronor. Det är rimligt att nu gå vidare och snarast göra ytterligare en sänkning.
- Reformera och effektivisera det statliga riskkapitalet så att det i högre grad kompletterar privat riskkapital. Kapital är helt avgörande för att kunna starta, driva och utveckla ett företag. Huvudspåret är att företags finansiering ska ske med privat kapital. Statligt riskkapital kan behövas för att komplettera det privata kapitalet. Vi anser att det görs bra med en så kallad fond-i-fond-lösning, där statligt riskkapital från början samverkar med privata fonder för att nå mindre och växande företag. Särskilt viktigt är att stötta företag med stor tillväxtpotential i ett tidigt skede.

Dessa fyra reformer innebär sammantaget viktiga steg för fler växande företag och fler jobb i Sverige.

Välfärdsföretag

Allianspartierna menar att offentlig sektor är och ska vara en del av utvecklingen av ett modernt samhälle. Numera tillhandahålls omkring en sjundedel av välfärdstjänsterna av privata utförare och vi menar att mångfald bidrar till ökad kvalitet och förbättrat resursutnyttjande. Ökade valmöjligheter stärker människors egenmakt och duktiga entreprenörer såväl inom välfärden som inom tjänstesektorn utgör tillsammans med de

offentliga verksamheterna viktiga inslag för människors välbefinnande. Svensk skola, vård och omsorg måste fortsätta kunna erbjuda en palett av lösningar anpassade till att arbetslivet och vardagen förändrats och att vi lever allt längre. I det moderna svenska samhället ser vi att det är både rimligt och nödvändigt att invånare erbjuds möjlighet till tjänster, tekniska lösningar, service och kundnöjdhet på områden där vi som medborgare behöver stöd och hjälp för trygghet, livskvalitet och inkludering i samhället av entreprenörer. Vi välkomnar att det växer fram alternativ, såsom äldreboenden med inriktning på särskilda diagnoser, språkgrupper eller med hbtq-kompetens. För oss är det viktigt att fortsätta utveckla valfriheten på områden där den idag är starkt begränsad för den som behöver omsorg. Men självklart också på andra områden. Personer som har gedigen bakgrund på området och som kan erbjuda kvalitativa verksamheter utifrån sin profession och sin utbildning utgör en fantastisk kunskapsbank. Vi måste våga ta tillvara de möjligheter som ligger i innovativa lösningar på välfärdsuppgifter, i nya produkter och tjänster särskilt anpassade för till exempel de äldre. Samtidigt kommer allt fler också ställa mer krav än tidigare vad gäller flexibilitet i att kunna göra egna val vad gäller skola, barnomsorg, äldreomsorg och sjukvård. Inte minst personer med egen erfarenhet av den snårskog och den, emellanåt välmenta men traditionsbundna, verksamhet som varit framåtsyftande i en annan tid men nu ställer krav på helt nya arbetssätt och lösningar i vår tid.

Om inte dessa möjligheter tas tillvara kommer det på sikt också att påverka utvecklingen i välfärden, stoppa innovationskraften och försvåra för dem som vill starta företag som vi så väl behöver inom välfärdssektorn.

För Alliansen är det viktigt att all verksamhet – oaktat om den är kommunal, regional, statlig eller privat – ska drivas med kloka och tydliga kriterier för vad som ska gälla samt kontinuerlig uppföljning, inte genom att hindra och förbjuda verksamheter som jobbar klokt med skattemedel. Därför bör regeringen återkomma till riksdagen med förslag på hur man ämnar arbeta för att öka mångfalden inom välfärdssektorn.

Mineraler, gruvnäring och tillväxt

Sverige är i dag ett välmående land och vårt välstånd är bland annat byggt på de resurser som finns i skogen, i marken och i våra älvar och som förädlas i industrin.

Världen förändras och utvecklas ständigt och, i de flesta fall, till det bättre. Tidigare fattiga länder klättrar ur fattigdom och utvecklas till samhällen som har råd med och vill investera i infrastruktur, i modern teknik och i ny hållbar energiproduktion. Då behöver de ofta stora volymer råvaror, råvaror som Sverige har. Bara inom EU står Sverige för 90 procent av järnmalmen; vi har även blymalm, zink, silver och koppar.

Ett långsiktigt nyttjande av markens råvaror kräver att vi vårdar och skyddar vår miljö. Sverige har en av världens hårdaste miljölagstiftningar. En lagstiftning som syftar till att resultatet av gruvdriften blir en tillgång och inte förstör förutsättningarna för oss som bor här, för naturen och för andra näringar. En välskött gruvindustri främjar välstånd och tillväxt; motsatsen leder till något helt annat.

Mineralstrategin

2013 enades alliansregeringen om en mineralstrategi som ska säkra inte bara gruvornas framtid, utan även se till att gruvindustrin kan samexistera med övriga delar av samhället. Strategin identifierar strategiska områden för en långsiktig och hållbar mineralanvändning och pekar ut en riktning för en fortsatt aktiv och konkurrenskraftig gruvnäring i Sverige som sker i samklang med både miljö och omgivande näringar. Gruvbrytning innebär ett stort, och i vissa delar oåterkalleligt, ingrepp i vår natur. Det i sig medför ett stort ansvar för gruv- och mineralnäringen. Därför är det bra att Sverige har en av världens strängaste miljölagstiftningar. Gruvnäringen kommer fortsättningsvis att vara viktig, både för fler jobb i hela landet och för att möjliggöra framtida miljötekniska lösningar och för att stärka den svenska ekonomin.

Fler steg måste tas för att Sverige ska kunna fullfölja mineralstrategin. Alliansens ambition handlar om att skapa de bästa förutsättningarna för en mineralpolitik som ska stärka konkurrenskraften i svensk gruv- och mineralnäring. På så sätt kan Sverige behålla och förstärka sin position som EU:s ledande gruvland. Sveriges mineraltillgångar ska nyttjas på ett långsiktigt hållbart sätt, med beaktande av ekologiska, sociala och kulturella dimensioner så att natur- och kulturmiljöer bevaras och utvecklas.

Offentlig upphandling

Det offentliga ska ha högt satta ambitioner i sin upphandling av mat avseende djurskydd och miljö. Inom ramen för Matlandet Sverige inrättade Alliansen i regeringsställning ett nationellt kompetenscentrum för måltider i vård, skola och omsorg som nu arbetar med att stödja och stimulera kommuner och landsting.

Krav som ställs vid offentlig upphandling kan få stor påverkan på näringslivet. Redan idag kan man konstatera att många små företag anser att det är alltför komplicerat att delta i offentlig upphandling och därför avstår. Enligt en rapport från Företagarna deltar endast 27 procent av de små företagen i offentlig upphandling. För varje tillkommande krav i upphandlingsvillkor som ställs vid offentlig upphandling kan man anta att svårigheten ökar för små företag. Små företag saknar i högre utsträckning kollektivavtal än större företag, vilket medför att just kravet på kollektivavtal kraftigt kan försvåra för små företag att delta i offentliga upphandlingar. Det är därför viktigt att kraven i kommande upphandlingslagar inte exkluderar mindre företag. Skäliga arbetsvillkor vid offentlig upphandling bör säkerställas utan krav på kollektivavtal och utan att ytterligare exkludera små företag.

Ett jämställt arbetsliv

Jämställdhet mellan kvinnor och män ska vara en självklarhet. Målet är att kvinnor och män ska ha samma förutsättningar och makt att forma samhället och sina egna liv. Arbete är en hörnsten i ett jämställt samhälle. Genom jobbskatteavdraget, som gynnar kvinnor mer än män, genom RUT-avdraget och genom rekordstora jämställdhetssatsningar på nästan 2,6 miljarder sedan 2006 har vi under alliansregeringens tid nått konkreta resultat för ökad jämställdhet.

Sverige har högst arbetskraftsdeltagande bland kvinnor i EU och aldrig förr har en så stor andel av kvinnorna arbetat heltid. Jämställdheten gynnas av en politik som värnar jobben och som stärker drivkrafterna för att arbeta. Vi vill slå vakt om de reformer alliansregeringen genomfört och som ger fler kvinnor möjlighet att starta eget eller arbeta till bättre villkor. Det ska löna sig att utbilda sig, förkovra sig och utvecklas i yrket även i offentlig sektor. Alliansregeringen har infört bättre möjligheter till karriär och löneutveckling inom ett av de kvinnodominerade yrkena, läraryrket. Kvinnor i offentlig sektor arbetar i större utsträckning än män ofrivilligt deltid. Kommuner och landsting bör erbjuda dem som vill att jobba heltid. Delade turer i vård och omsorg bör undvikas.

År 2009 infördes lagen om valfrihetssystem (LOV). Ökade valmöjligheter stärker människors egenmakt och gör att det går att välja bort de utövare som uppvisar brister eller otillräcklig kvalitet i sin verksamhet. LOV har bidragit till att flera nya företag har vuxit fram. Kvinnors företagande inom välfärdssektorn har ökat vilket i sin tur förbättrat möjligheterna att själv påverka sin arbetsituation och sin lön.

Alliansregeringen genomförde under åren 2008–2014 ett ambassadörsprojekt för att synliggöra och stärka kvinnors företagande. Erfarenheter från projektet bör tillvaratas och användas för att vidareutveckla liknande initiativ framöver.

Regelförenkla för företagen

En ambitiös politik för företagande, entreprenörskap och innovationer är en förutsättning för att skapa fler jobb. Under alliansregeringen har bolagsskatten och socialavgifterna sänkts och de ekonomiska drivkrafterna för att driva företag har förbättrats. Regelbördan har minskat med 7 miljarder kronor, bland annat genom avskaffad revisionsplikt och förenklade redovisningsregler. Det har blivit möjligt att driva företag inom fler områden, inte minst inom branscher som domineras av kvinnor.

Vi vill att det ska gå snabbt och smidigt att starta ett företag i Sverige och därför vill vi sänka kravet på aktiekapital för att sänka trösklarna för att starta aktiebolag. Många företag upplever att regelverken fortsatt är krångliga och att mycket tid går åt till administration och även för handläggningstider. Det kan vara såväl ett konkurrenskraftsproblem som en tröskel för företag att starta eller växa. Därför vill vi att alla myndigheter sätter en tydlig tidsgräns för handläggningstider.

Rättegångsreglerna i allmän domstol ska vara ändamålsenliga. De ska möjliggöra att mål och ärenden avgörs rättssäkert med hög kvalitet och inom rimlig tid. Regelverket ska vara flexibelt så att handläggningen kan anpassas till behoven i det enskilda fallet. Under de senaste åren har förändringar vidtagits som förbättrat situationen, till exempel trädde reformen ”En modernare rättegång” i kraft år 2008. Alliansen anser att det är viktigt att ett fortsatt arbete görs för att ytterligare korta tvistetiderna för att skapa en modernare rättegång i allmän domstol som uppfyller kraven på en rättssäker, effektiv och ändamålsenlig handläggning.

Statliga bolag

Allianspartierna anser att statens uppgift normalt bör vara att ange de ramar och regler som ska gälla för näringslivet och företagen, inte att äga och driva bolag. Staten är dock en stor företagsägare, och kommer så att vara under överskådlig tid. Det ställer höga krav på tydliga principer. De statliga bolagen ska ha fokus på att skapa långsiktiga värden och vara en aktiv, professionell och ansvarsfull ägare. I de fall där bolagen har ett samhällsuppdrag ska detta utföras väl. För att åstadkomma detta är det bl.a. viktigt att ge bolagen förutsättningar och möjligheter att utvecklas och fortsätta konkurrera på sina marknader. Där bolag verkar på en konkurrensutsatt marknad, enligt marknadsmässiga krav, ska effektiv konkurrens säkerställas. Statens roll som lagstiftare och ägare bör hållas isär och skötas på ett professionellt sätt.

De statliga bolagen ska präglas av öppenhet och föredömlighet samt vara föregångare avseende hållbarhetsfrågor som till exempel jämställdhet, miljö och socialt ansvarstagande. Vissa statliga företag har ett särskilt samhällsuppdrag. Det är viktigt att dessa tydligt redovisas och är styrande för bolagens verksamhet. Regeringens styrning av de statliga bolagen ska ske inom de ramar som riksdagen fastställt. Vi förutsätter att regeringen förankrar förändringar i exempelvis ägardirektiv och bolagsordning i riksdagen för att säkra långsiktighet och insyn.

Under alliansregeringen utarbetades och grundlades ett gediget hållbarhetsarbete i de statliga bolagen. 2007 ställde staten krav på de statligt ägda bolagen att de årligen skulle hållbarhetsrapportera i enlighet med GRI, Global Reporting Initiative, en internationell standard för hållbarhetsrapportering. I statens ägarpolicy står det att de statligt ägda bolagen ska vara föredömen inom området Hållbart företagande. Ägarpolicyen fastställer vilka internationella riktlinjer som alla statligt ägda företag ska efterleva. Riktlinjerna utökades med FN:s vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter. Såväl i FN:s vägledande principer som i OECD:s riktlinjer ställs skärpta krav på bolagen att genomföra en riskbaserad due diligence (insamling och analys av information om ett företag inför förvärv eller annan strategisk förändring). Tillsammans med övriga i alliansregeringen tog finansmarknadsminister Peter Norman ett viktigt framåtsyftande steg i hållbarhetsarbetet. Alla de 55 bolagen fick uppdraget att under 2013 fastställa få och övergripande hållbarhetsmål och strategier för att nå dit. Målet är att skapa värde i de statliga bolagen samtidigt som riskerna ska minskas i verksamheterna. 2014 startade arbetet från ägaren med att följa upp bolagens respektive hållbarhetsmål.

Alliansregeringen arbetade målmedvetet med styrelserekrytering utifrån dynamik och mångfald. Utifrån kompetens, erfarenhet, bakgrund och ålder sattes mål om en jämn könsfördelning (minst 40 procent av vardera könet). Andelen kvinnliga styrelseledamöter i de statliga bolagen ökade i de statligt helägda bolagen till 49 procent. En lyckad åtgärd. Allianspartierna vill se en fortsatt utveckling av förvaltningen av de statligt ägda bolagen så som skett under den borgerliga regeringen.

Om förändringar av det statliga ägandet leder till bättre fungerande marknader eller en mer effektiv samhällsservice bör staten minska eller avveckla sitt ägande. Detta ska ses som ett led i vikten av att överväga bolagens olika uppdrag och riktlinjer. Exempelvis gäller detta bolag som SBAB, Teliasonera, SAS och Orio. Eventuella försäljningsintäkter ska användas för att minska statsskulden. Det är dock inte aktuellt med försäljning av LKAB, Apoteket eller Vattenfalls nordiska verksamhet. Detaljmonopolet för alkohol ska värnas och Systembolaget behållas i statlig ägo.

Försäljning av statlig egendom ska enligt 8 kap. 7 § budgetlagen (2011:203) ske affärsmässigt.

Immateriellrätt

Immateriellrätten är viktig för landets växande och välfärdsskapande företag. Ett patent eller en varumärkesregistrering ger rättslig trygghet åt upphovsmannen som investerat tid och skaparkraft i sin idé. Upphovsrätten är grundläggande för det kreativa skapandet. Den måste respekteras också på internet. En väl fungerande immateriellrätt är en nödvändig faktor för att stimulera forskning och uppmuntra till innovationsverksamhet, produktutveckling och kulturellt skapande.

Vi vet att piratkopiering och olovlig spridning av upphovsrättsskyddade verk påverkar upphovsmän och de kreativa näringarna negativt. Till exempel visar Mediavisions senaste rapport att piratkopieringen av film och tv i Sverige har ökat med drygt 30 procent sedan förra mätningen för ett år sedan. Under 2015 piratkopierades cirka 290 miljoner filmer och tv-avsnitt jämfört med 220 miljoner 2014. Förutom att utvecklingen går åt fel håll innebär mängden piratkopior stora förluster för upphovsmännen, företagen och staten.

En viktig åtgärd för att stärka äganderätten till skyddade verk och öka möjligheterna för upphovsmän att tillgodogöra sig värdet av sitt skapande är att regeringen utreder upphovsrättslagstiftningen i syfte att skapa en teknikneutral lagstiftning som förtydligar vad som gäller vid bl.a. streaming. Det kan bidra till att stoppa illegal spridning av upphovsrättsskyddat material. Under alliansregeringen fick Patentverket och Vinnova i uppdrag att genomföra insatser för att öka små och medelstora företags konkurrenskraft genom ett förbättrat offentligt stöd för hanteringen av immateriella tillgångar. Detta arbete bör löpa vidare genom det fortsatta uppdraget till Patentverket och Vinnova.

Lars Hjälmered (M)

Helena Lindahl (C)

Penilla Gunther (KD)

Said Abdu (L)